

Láhka

bivddu birra Deanu čázádagas Suoma ja Norgga gaskasaš soahpamuša láhkaásahansuorgái gullelaš mearrádusaid fápmuibidjams ja heiveheamis

Riikkabeivviid mearrádusa mielde mearriduvvo:

1 §

Fápmuibidjan

Suoma dásseválddi ja Norgga gonagasriikka ovddasteaddjit dahke Helssegis čakčamánu 30. beaivve 2016 soahpamuša, man láhkaásahansuorgái gullelaš mearrádusat leat láhkan fámus dakkárin go Suopma lea daidda čatnasan.

2 §

Soahpamuš bivdonjuolggadusa mearrádusain spiehkastan dihte

Eana- ja meahccedoalloministeriija dahká Norgga ráđđehusain dahje dán mearridan ei-seválddiin 6 ja 7 artihkkalis oaivvilduvvon soahpamuša das, goas bivdonjuolggadusa mearrádusain sáhtá spiehkastit ja soahpamuša das, goas gávdnojit beavdegirji 5 artihkkalis oaivvilduvvon ovddalgihtii sohppojuvvon muddendoaimmabijut bivdonjuolggadusas meroštallon eavttuin. Soahpamuša dahkamis čuvvojuvvo sámediggelága (974/1995) 9 §:s mearriduvvon ráđđádallangeatnegasvuohta.

Dán soahpamuša vuodul sáhtá spiehkastit bivdonjuolggadusa mearrádusain, mat gusket:

- 1) gildui dahje ráđđehussii bivdit dihto bivdosiin dahje bivdovugiin;
- 2) gildui dahje ráđđehussii bivdit dihto áigemeari áigge dahje dihto guovllus;
- 3) atnit oaivvilduvvon bivdosiid meari ráđdjemi;
- 4) sálašearrái;
- 5) lohpmemiide;
- 6) ráđdejohkaossodaga bivdoavádatjuhkui;
- 7) gildui váldit dihto sohkaallái gullelaš dahje dihto sturrosaš guliid;
- 8) bivdosiid ráhkadussii; dahje
- 9) 1—8 čuoggáide buohtastahtti, bivdonjuolggadusa ollašuhttimii guoskevaš eará muddendoaimmaide.

3 §

Spiehkastatlobi mieđiheaddji eiseváldi

Soahpamuššii guoskevaš bivdonjuolggadusa 38 §:s oaivvilduvvon doaimmaválddalaš ei-seváldi lea Lappi ELY-guovddáš.

4 §

Guolledávddaid dustemis vástideaddji eiseváldi

Soahpamuša 15 artihkkala 7 čuoggás oaivvilduvvon doaibmaválddálaš eiseváldi lea Elintarvikturvallisuusvirasto.

5 §

Riikkaid oktasáš čuovvun- ja dutkanjoavku

Eana- ja meahccedoalloministeriija soahpá Norgga doaibmaválddálaš eiseváldiin soahpamuša 12 artihkkala 2 čuoggás oaivvilduvvon čuovvun- ja dutkanjoavkku mandáhtas ja namada ovddasteaddjiid jovkui.

6 §

Dikšunplána válmmaštallan ja nannen

Luondduriggodatguovddáš vástida Suoma hárrái soahpamuša 4 artihkkalis oaivvilduvvon dikšunplána válmmaštallamis sihke 12 artihkkalis oaivvilduvvon Deanu čázádaga guollenáliid čuovvumis ja dutkamis.

Luondduriggodatguovddáš galgá válmmaštallat plána ovttasráđiid Lappi ELY-guovddážiin ja guovllus doaibmaválddálaš guolástanlága (379/2015) 23 §:s oaivvilduvvon guolledoalloguovlluin.

Dikšunplána nanne Eana- ja meahccedoalloministeriija. Soahpamuša 4 artihkkala 5 čuoggás oaivvilduvvon dikšunplána nuppástusaide guoskevaš evttohusas nuppi oassebeallái mearrida Eana- ja meahccedoalloministeriija.

7 §

Sálašregisttar

Luondduriggodatguovddáš lea soahpamuša 13 artihkkalis oaivvilduvvon elektrovnnalaš sálašregistara ja dasa guoskevaš lohpevuodnregistara doaibmaválddálaš registtardoalli. Dat vástida registara stivren dihte vealtameahttun diehtovuogádaga bajásdoallamis ja ovddideamis ovttasráđiid bivdolojiid vuovdimis vástideaddji oassebeliin.

Sálašregistarii vurkejuvvojit bivdonjuolggadusa 30 §:s oaivvilduvvon dieđuid lassin guolásteaddji namma, oktavuodadieđut ja adnojuvvon bivdlohpetiipa. Sálašregistardieđuid sáhtá luohpadit Suoma olggobeale eiseválddiide, almmá ahte čiegusindoallannjuolggadusat dan hehttejit. Ná Suopma sáhtá dikšut guolleriggodagaid dikšumii ja suodjaleapmái gullevaš geatnegasvuodaidis. Dieđuid sáhtá luohpadit dasa lassin bivddu gozihaneiseválddiide gozihemi várás sihke guolledoalloeiseválddiide plánen dihte guolleriggodagaid dikšuma, almmá ahte čiegusindoallannjuolggadusat dan hehttejit. Sálašregistarii válđojuvvon heaggadieđut jávkaduvvojit registaris viđa jagi geažes dan jagi nohkamis, man áigge olmmoš lea addán maŋimuš sálašalmmuhusa. Jos dán lágas ii nuppeláhkai mearriduvvo, de heaggadieđuid čiegusindoallamii ja luohpadeapmái heivehuvvo eiseválddiid doaimma almmolašvuodas addojuvvon láhka (621/1999) sihke heaggadieđuid eará gieđahallamii heaggadiehtoláhka (523/1999).

Bivdonjuolggadusa 30 §:s oaivvilduvvon sálašdieđuide guoskevaš almmuhangeatnegas-vuođa galgá čuovvut maiddá soahpamuša 2 artihkkala 2 čuoggás oaivvilduvvon Deanu čázádaga luossagoargŋunguovllus. Stáhtarádi ášahusa vuodul sáhtá mearridit dárkileappot, mo sálašdieđut galget almmuhuvvot.

Luondduriggodatguovddáš galgá addit sálašdiehtoalmmuhusas guolásteaddjái vuostáiváldinduodaštusa, man dát galgá dárbbu mielde čájehit lohpevuovdima oktavuodas. Vuostáiváldinduodaštus sáhtá addojuvvot elektrovnnalaččat dahje merkejuvvot njuolga lohpevuovdin-vuogádahkii.

8 §

Bivdolobiid vuovdima lágideapmi

Soahpamuša 10 artihkkalis oaivvilduvvon bivdolobiid vuovdima lágideamis vástida Lappi ELY-guovddáš. Guovllus doaibmaválddálaš guolledoalloguovlu vástida bivdolobiid vuovdima lágideamis 1.1.2019 rájes.

Oassebealli, mii vástida vuovdima lágideamis, sáhtá soahpat priváhta bálvalusbuvttadeaddjiin dahje bivdorievtti hálldašeaddjin doaibmi osolašgottiin (*bálvalusbuvttadeaddji*) bivdonjuolggadusa 4 §:a 3 ja 4 čuoggás oaivvilduvvon fanasbivdo- ja gáddebivdolobiid vuovdimis. Soahpamuš ii sáhte guoskat bivdonjuolggadusa 5 §:a 4 momeanttas oaivvilduvvon dihtoearrái gullevaš bivdolobiide.

Bálvalusbuvttadeaddji galgá leat luottehahti ja áššedovdi. Bálvalusbuvttadeaddjis galget leat dán barggu dikšuma várás teknikalaš, ruđalaš ja doaimmalaš gearggusvuodat. Lohpevuovdima lágideaddji galgá dahkat čálalaš soahpamuša bálvalusbuvttadeaddjiin dása gullevaš barggu sisdoalus, lohpevuovdima ruhtageavahančilgehusas ja dán doaimma dikšuma dáfus eará dárbbalaš áššiin. Lohpevuovdima lágideaddji galgá maiddá soahpat dan govttoalaš mávssus, mii berrojuvvo dán barggu ovddas ja man máksá lohpeoasti ja mii sáhtá leat eane-mustá vihtta proseantta lobi hattis.

Lohpevuovdimis vástideaddji luohpada vuodojuvvon bivdolobiin čoggon lohpeboaduid Eana- ja meahccedoalloministeriija kontui dan áigemeari áigge, mas sohppojuvvo Eana- ja meahccedoalloministeriija ášahusa vuodul.

Lohpevuovdimis vástideaddji ja bálvalusbuvttadeaddji leaba geatnegahtton lágidit guolásteaddjái vejolašvuoda beassat elektrovnnalaš sálašregistarii, vai sáhtá deavdit geatnegahtton sálašdieđuidis. Dát seamma geatnegasvuohta lea maiddá eará oassebealis, mii luohpada bivdolobi soahpamuša 2 artihkkala 2 čuoggás oaivvilduvvon Deanu čázádaga luossagoargŋunguovllus.

9 §

Fásta ássan Deanu čázádaga johkalegiin

Bivdonjuolggadusa 2 §:a 1 momeantta 1 čuoggás oaivvilduvvon, Deanu čázádaga johkalegiin fásta ássi olmmožin adnojuvvo dakkár olmmoš, gean ruovttugiieldalága (201/1994) 2 §:s oaivvilduvvon ruovttugiieldan lea bivdoáigodaga ovddit kaleanddarjagi manimuš beaivve leamaš Ohcejohka dahje Anár ja guhte lea duođalaččat ássan Deanu čázádaga johkalegiin bivdoáigodaga ovddit jagi áigge uhcimustá čieža mánotbaji.

10 §

Bivdolobiid hattit

Bivdonjuolggadusa 4 §:s oaivvilduvvon bivdolobiin berrojuvvojit čuovvovaš mávssut:

- 1) almmolaš báikegoddelašlohpi 40 euro/bivdoáigodat;
- 2) báikegoddelačča stággobivdolohipi 150 euro/bivdoáigodat, goittotge vuollel 18-jahkásaččaide 40 euro/bivdoáigodat;

3) bivdonjuolggadusa 5 §:a 4 momeanttas oaivvilduvvon lohpearrái gullevaš bivdorievtti hálldašeaddji fanasbivdolohipi lea 10 euro/bivdojándor ja gáddebivdolohipi 5 euro/bivdojándor, goittotge eanemustá oktiibuot 150 euro bivdoáigodagas.

Bivdonjuolggadusa 4 §:a 3 ja 4 čuoggás oaivvilduvvon bivdolobiid haddi vuodđuduvvá ng. dábálaš haddái, man meroštallamis váldojuvvo vuhtii sullasaš bivdolobiid márkandilli. Hatti sáhtta mearridit earáláganin lohpeavádaga, lohpešlája ja áigemeari vuodul. Haddi mearriduvvo Eana- ja meahccedoalloministeriija ásausa vuodul čuovvovaš rievddadangaskka olis:

- 1) fanasbivdolohipi 40—150 euro/bivdojándor;
- 2) gáddebivdolohipi 25—150 euro/bivdojándor; ja
- 3) Anárjogas Máhtegeavgná bajábealde ja Skiehččanjogas fatnasis ja gáttis bivdu 10—150 euro/bivdojándor.

11 §

Bivdolahpeboaduid geavahanákkat

Bivdonjuolggadusa 4 §:s oaivvilduvvon bivdolobiin čoggon ruđat geavahuvvojit:

- 1) buhtadusaide, mat máksojuvvojit lobiid ávkinatnimii vuodđuduvvi geavaheamis rádjehokkaguovllu čáhceguovllu eaiggádiidda;
- 2) bivdogoziheami ja lohpevuovdima lágidangoluide; sihke
- 3) guollenáliid čuovvun- ja dutkangoluide sihke sálašregistara bajásdoallan- ja ovddidangoluide.

Eana- ja meahccedoalloministeriija nanne ovddit jagi áigge čoggon lohpeboaduid juohkáseami 1 momeanttas mearriduvvon geavahanulbmiliid gaskkas. Lohpevuovdima lági-deamis 8 §:a mielde vástideaddji oassebealli juohká ovddit jagi áigge čoggon lohpeboaduid 1 momeantta 1 čuoggás daddjojuvvon buhtadusaide rádjehokkaguovllu čáhceguovlluid eaiggádiidda. Jos čáhceguovllu eaiggádii juogus boahhti mearri livččii eanemustá 50 euro, de ruđat eai juhkkajuovvo eaiggádii muhto dat báhcet guolledoalloguvlui. Buhtadusat eai adnojuvvo stáhtaruhtadoarjalágas (688/2001) oaivvilduvvon stáhtaruhtadoarjjan. Buhtadusoazžumiid boarásmuovvamii heivehuvvo guolástanlága 85 §.

Eana- ja meahccedoalloministeriija ásausa vuodul sáhtta mearridit dárkileappot 1 momeanttas oaivvilduvvon ruđaid geavahanákkain.

12 §

Sierra bivdolahpeearri

Bivdonjuolggadusa 5 §:a 4 momeanttas oaivvilduvvon bivdolahpeeari mearri nannejuvvo Eana- ja meahccedoalloministeriija ásausa vuodul. Mearri nannemis galgá váldojuvvot vuhtii eará sajis go Deanu čázadaga johkaleagis fásta ássi bivdorievtti hálldašeaddjiide gullevaš osodat guovllu bivdorivttiin.

Lohpeavádaga bivdorievtti hálddašeaddjis, guhte ássá fásta eará sajis go Deanu čázádaga johkalegiin ja gean ossodatlohku oktasaš čáhceguovllu rádjejohkaguovllus lea 0,5 dahje guhte oamasta dan vástideaddji priváhta čáhceguovllu, lea giddodaga nammii vuoigatvuohta oastit ovttá lohpejándora lohpeearis. Ovdalis oaivvilduvvon oamastusossodaga dahje čáhceguovllu oamastusa meari badjelmanni oamastus addá vuoigatvuođa oastit lohpejándora oamastusa meari ektui. Lohpevuovdimis vástideaddji meroštallá osolašlogahallama vuođul gerddona, man mielde vuoigatvuohta lohpaí mearrašuvvá.

Eará sajis go Deanu čázádaga johkalegiin fásta ássi bivdorievtti hálddašeaddji galgá lobi oasttedettiin čájehit iežas oamastanossodaga dahje čáhceguovllu oamastusa meari.

Lobiid juohkáseamis ja daid miedihanmeannudeamis sáhttá mearridit dárkileappot Eana- ja meahccedoalloministeriija ásašusa vuođul.

13 §

Soahpamuša báikkálaš čuovvunjoavku

Lappi ELY-guovddáš ásaha báikkálaš čuovvunjoavkku árvvoštallat soahpamuša váikkuhusaid. Báikkálaš čuovvunjoavku sáhttá dahkat árvalusaid ja evttohusaid bivddu lágideamis ja guollenáliid dikšumis sihke oktiiheivehit sierra oainnuid guovllus. Báikkálaš čuovvunjoavku galgá dasa lassin gaskkustit báikkálaš árbediehtomáhtu soahpamuša 12 artihkkalis oaivvilduvvon čuovvun- ja dutkanjovkui sihke luossanáliide guoskevaš diedalaš dutkanbohtosiid čanasjoavkkuide.

Báikkálaš čuovvunjoavku ásašuvvo viđa jahkái hávil ja das leat lahttun bivdorievtti hálddašeaddjiid, bivdoturismmain bargi olbmuid, guovllu gielddaid, guolledoalloorganisašuvnnaid, hálldahusa, guolledoalloguovllu ja Sámedikki ovddasteaddjit.

14 §

Deanu čázádaga fanasregisttar

Bivdonjuolggadusa 36 §:s oaivvilduvvon Deanu čázádaga fanasregisttarin lea čáhcefiervo-registara birra addojuvvon lága (424/2014), maŋnelis *čáhcefiervroregisttarláhka*, 1 §:s oaivvilduvvon čáhcefiervroregisttar.

Deanu bivdofatnasiid registreremii heivehuvvo čáhcefiervroregistaris addojuvvon láhka maŋnelis 15—17 §:s mearriduvvon spiehkastagaiguin.

15 §

Fatnasa registreren

Fanaseaiggát galgá registreret fatnasa ovdalgo dan oažžu geavahit bivddus rádjejohkaossodagas. Deanu čázádaga fanasregistarii registrerejuvvon ja maŋnelis 16 §:s oaivvilduvvon registtardovddaldagain spesifiserejuvvon fatnasa ii oaččo geavahit Deanu čázádaga olggobealde.

Deanu čázádaga johkalegiin fásta ássi bivdorievtti hálddašeaddjis lea vuoigatvuohta registreret golbma fatnasa. Jos olmmoš dahje dán hálddašan fitnodat bargá bivdoturismmain, de sus ja su hálddašan fitnodagas lea vuoigatvuohta registreret vihttanuppelot fatnasa.

Eará sajis go Deanu čázádaga johkalegiin fásta ássi bivdorievtti hálddašeaddjis lea vuoigatvuohta registreret giddodaga nammii ovttá fatnasa dainna eavttuin, ahte giddodaga ossodat-

lohku oktasaš čáhceguovllus rádjejohkaguovllus lea 0,5 dahje giddodahkii gullá dan vástideaddji sturrosaš priváhta čáhceguovllu.

Deanu čázádaga johkalegiin fásta ássi olbmoss lea vuoigatvuohta registreret ovttá fatnasa.

Seamma dálldollui gullevaš olbmuid nammii registreret oaiivilduvvon fatnasiid mearri oktiibuot ii oáččo mannat badjel ovdalis namuhuvvon alimusmeriid. Fatnasa ii oáččo registreret vuollel 15-jahkásaš olmmo nammii.

Bivdolobiid vuovdima lágideamis 8 §:a mielde vástideaddji oassebealli doaibmá čáhcefiervroregistaris addojuvvon lága 28 §:a 1 momaanttas oaiivilduvvon soahpamušregistrerejeaddjin, mii dikšu čáhcefiervroregistaris addojuvvon lága 28 §:a 2 momaanttas oaiivilduvvon doaimmaid ja dahká Johtalusa dorvvolašvuođavirgebaikái registrerenmearrádusa várás árvvoštallama registrerenvuoigatvuođa eavttuid ollašuvvamis. Fanaseaiggát galgá čielggadit fatnasa registrerenvuoigatvuhtii guoskevaš áššiid.

16 §

Registtardovddaldat ja -galba

Registrerema oktavuodas fanaseaiggát oázžu spesifiserejeaddji registtardovddaldaga ja -galbba, man bidjamis fatnasii son galgá ieš fuolahit. Registtargalbba ii oáččo luohpadit nubbái ja dan duššamis dahje jávkamis galgá dalán almmuhit Johtalusa dorvvolašvuođavirgebaikái. Registtargalbba ii oáččo sirdit eará fatnasii iige dan oáččo geavahit eará go registrerejuvvon fatnasis.

Johtalusa dorvvolašvuođavirgebaiki sáhtá addit dárkilet mearrádusaid registtargalbba teknihkalaš iešvuođain ja dan merkemis.

17 §

Fatnasa jávkadeapmi registaris

Fanas galgá jávkaduvvot registaris golmma mánotbaji sisa das, go fanaseaiggát ii šat deavdde fatnasa registrerenvuoigatvuhtii guoskevaš eavttuid, fanas ii leat šat anus dahje dat lea duššan dahje jos fanaseaiggát ieš dan čálalaččat bivdá.

Eaiggát lea geatnegahtton máhcahit registaris jávkaduvvon fatnasa registtargalbba 15 §:a 6 momaanttas oaiivilduvvon soahpamušregistrejeaddjai mánotbaji sisa das, go lea ožžon dieđu fatnasa jávkadeamis registaris.

18 §

Fápmuiboahhtin

Soahpamuša eará mearrádusaid go láhkaásahansuorgái gullevaš mearrádusid fápmuiboahhtimis mearriduvvo stáhtaráđi ásašusa vuodul.

Dáinna lágain gomihuvvo

1) Norggain Deanu guolástanbire oktasaš bivdonjuolggadusa birra dahkkojuvvon soahpamuša ja dasa guoskevaš bivdonjuolggadusa dihto mearrádusaid dohkkeheamis addojuvvon láhka (1197/1989); ja

2) Deanu bivdonjuolggadussii guoskevaš soahpamuša ja bivdonjuolggadusa dihto mearrádusaid dagahan massimiid buhttemis addojuvvon láhka (501/1991).

Ovdalis 2 momeantta 2 čuoggás namuhuvvon lálka heivehuvvo goittotge daidda buhtadusaide, maidda guoskevaš doaimmahus galgá Eanamihtidanlágádusa mearrádusa mielde dahkkojuvvot ovdal dán lága fápmuiboahtima.

Ovdalis 2 momeantta 1 čuoggás namuhuvvon lága vuodul Deanu bivdofanasregistarii registrerejuvvon bivdofatnasa registreren bissu fámus, jos dán lága 17 §:s ii nuppeláhkai daddjojuvvo.

Dat mii 6 §:a 2 momeanttas mearriduvvo ovttasbarggus doaibmaválddálaš guolledoalloguovlluin dikšunplána válmmaštaladettiin, guoská juovlamánu 31. beaivvi rádjai 2018 gomiuvvon guolástanlága (286/1982) 68 §:s oaivvilduvvon, guovllus doaibmi guolástanguvlui.

Helssegis njukčamánu 24. beaivve 2017

Dásseválddi Presideanta

Sauli Niinistö

Eanadoallo- ja birasministtar Kimmo Tiilikainen